

Η άμεση δημοκρατία και οι εχθροί της

Γιώργος Ν. Οικονόμου

Δρ. Φιλοσοφίας-Συγγραφέας

yoroiko@yahoo.gr

Στο ερώτημα «τι δει το κύριον είναι της πόλεως» η άμεση δημοκρατία είναι το μόνο πολίτευμα το οποίο απαντά σαφώς και κατηγορηματικώς ότι το κύριον της πόλεως πρέπει να είναι ο δήμος. Όλα τα υπόλοιπα πολιτεύματα υιοθετούν αντιδημοκρατικές πρακτικές, με τον ένα ή τον άλλον τρόπο, σε μικρό ή μεγάλο βαθμό. Έτσι το νεωτερικό αντιπροσωπευτικό πολίτευμα συγκροτήθηκε σε ένα αντιδημοκρατικό πλαίσιο, αυτοπροσδιοριζόμενο όμως στην πορεία ως δημοκρατικό. Είναι λοιπόν αναγκαίο να συζητηθούν και να διευκρινισθούν μια σειρά ζητημάτων που επανέρχονται στην πολιτική συζήτηση σχετικά με τη δημοκρατία και μάλιστα σε μία εποχή που η κρίση της αντιπροσώπευσης διαπερνά τις κοινωνίες και ανοίγει δρόμους σε εθνικιστικές, ρατσιστικές, ξενοφοβικές τάσεις, σε θρησκευτικές μισαλλοδοξίες και ακροδεξιές βαρβαρότητες.

Στη βάση αυτή, η ουσιαστική πολιτική συζήτηση θα προωθηθεί εάν προσδιορισθούν με όση δυνατή ακρίβεια όχι οι εμφανείς παραδοσιακοί εχθροί της δημοκρατίας – δικτατορία, φασισμός, ναζισμός, λενινισμός/σταλινισμός -, αλλά και οι αφανείς που χρησιμοποιούν μία ρητορική περί δημοκρατίας και περί λαϊκών συμφερόντων, αλλά στην ουσία βρίσκονται στον αντίποδά τους. Σε αυτούς τους τελευταίους εστιάζει η εισήγησή μου. Διερευνά αφ' ενός τις ολιγαρχικές πρακτικές των αντιπροσωπευτικών πολιτευμάτων και αφ' ετέρου τις αντιδημοκρατικές θεωρίες και ιδεολογίες φιλοσόφων και θεωρητικών.

Συγκεκριμένα, διερευνά τον αρνητικό ρόλο των κομμάτων, των αντιπροσώπων, της γραφειοκρατίας και των εκλογών στο δημοκρατικό ιδεώδες. Καθώς επίσης τον ρόλο γνωστών στοχαστών στη συγκάλυψη των δημοκρατικών αρχών και ιδεών. Αυτή η κριτική διερεύνηση είναι απαραίτητη για τη δημιουργία μιας άλλης πολιτικής αντίληψης και πρακτικής στην πορεία προς τη δημοκρατία.